

Onderwerp: Nota jeugdbeleid 2017 - 2020

Datum: 1 mei 2017

Steller: Ben Schroevers, Nathalie van Nieuwenhuijzen en Sandra Folkerts

Portefeuillehouder: R.P. Grondel

Gevraagde beslissing

in te stemmen met de nota jeugdbeleid 2017 - 2020.

Relevante achtergrondinformatie

Voorgeschiedenis

In juni 2016 zijn de tussenrapportage van het beleidsplan '*Diemen dat zijn wij! De zorg voor de jeugd doen we samen*' en de startnotitie om te komen tot een integraal beleidsnota jeugd voor 2017 – 2020 besproken in een informatieve raadsvergadering

In de startnotitie is gezegd dat er kansen liggen om de onderwerpen integraal te benaderen. Het integraal beleidsplan jeugd beschrijft wat er in Diemen de afgelopen periode is bereikt, wat beter kan en op hoofdlijnen de doelen en prioriteiten. De startnotitie gaf de aftrap voor de totstandkoming. Inhoudelijk is aangegeven dat de volgende aandachtspunten in de nota zouden terugkomen:

- Bereik en toeleiding: Het in beeld hebben, houden van kinderen en zo vroeg mogelijk toeleiden naar vormen van zorg en begeleiding;
- Samenwerking in het kader van de transformatie (van preventie tot specialistische jeugdhulp) te verstevigen (toerusten van professionals en vrijwilligers);
- Specifieke aandacht te laten naar de groep jongeren 12+;
- Monitoring; het formuleren van een visie op monitoring en sturing (wat willen we weten, hoe organiseren we dat en wat doen we ermee).

Deze aandachtspunten komen duidelijk en herkenbaar terug in de voorgestelde prioriteiten in de nota. Destijds is er bij de informatieve raadsbehandeling specifieke aandacht gevraagd voor LHBT, interculturaliteit en de meetbaarheid/monitoring van doelstellingen. Deze aspecten hebben ook een duidelijke plaats gekregen in de notitie.

De nota is in een interactief proces tot stand gekomen. Met professionals, vrijwilligers en via gesprekken/betrokkenheid van ouders, kinderen en jongeren. Met betrokken partijen is een aantal (kern)thema's benoemd.

Concrete aanleiding

De nota jeugdbeleid is opgesteld omdat drie verschillende beleidsplannen aflopen: de jeugdnota '*Diemen dat zijn wij! De zorg voor de jeugd doen we samen*', de nota '*onderwijsachterstandenbeleid*' en de nota voor het jeugd- en jongerenwerk. Samenhang is het sleutelwoord. Samenhang tussen onderwerpen rondom jeugd, samenhang tussen verschillende organisaties maar ook samenhang tussen beleidsterreinen binnen de gemeente zoals de Wmo en sociale zaken.

Toelichting

Inhoud van de voordracht

De gemeente wil dat alle kinderen en jongeren (0 – 23 jaar) in Diemen kansrijk opgroeien in een positieve, veilige, sociale en gezonde omgeving. We willen bovendien dat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. Vanzelfsprekend zijn ouders eerstverantwoordelijk voor de opvoeding en gaan we uit van de kracht van het gezin. In de meeste gevallen gaat dit ook goed en is er geen hulp of ondersteuning nodig. Maar, als gemeente kunnen we daar zeker ook een steentje aan bijdragen door voorwaarden te scheppen waarbinnen dit mogelijk is (goede basisvoorzieningen), maar ook door samen met onze partners en samen met de ouders en kinderen en jongeren zelf te kijken wat goed aansluit bij de (ondersteunings)behoefte. De opvoedkundige kwaliteit van de leefomgeving is belangrijk voor de ontwikkeling van kinderen en jongeren. Het gaat dan om het gezin waarin het kind opgroeit, de buurt/omgeving waarin ze zich bewegen, de (voor)school waar ze zich ontwikkelen en de activiteiten die na school worden ontplooid. Het versterken van deze leefomgeving draagt bij aan het voorkomen van problemen als kindermishandeling, jeugdcriminaliteit, jongerenoverlast.

Vanuit dat perspectief is gezocht naar mogelijkheden om de sociaalpedagogische kwaliteit van de leefomgeving te versterken en de onderlinge sociale steun voor gezinnen te vergroten. Diemen wil daarbij niet alleen praten over, maar ook daadwerkelijk luisteren naar ouders, kinderen en jongeren.

We staan daarin niet aan het begin. Er is in de afgelopen jaren al veel geïnvesteerd in preventieve jeugdhulp, het voorkomen en bestrijden van onderwijsachterstanden, het stimuleren van een gezonde leefstijl en een systeem waarin zorgen van kinderen, jongeren en ouders vroegtijdig bekend zijn en worden opgepakt. De integrale nota beschrijft in vogelvlucht een aantal van de verworvenheden.

De analyse van de huidige situatie geeft ook een aantal verbeterpunten. Deze verbeterpunten zijn voortgekomen uit diverse jaarverslagen (leerplicht, preventief jeugdaanbod, monitor voor de vve) en de tussenrapportage van het beleidsplan '*Diemen dat zijn wij! De zorg voor de jeugd doen we samen*'. De cijfermatige inzichten zijn vooral een goede basis geweest voor het gesprek dat in het proces is gevoerd met de doelgroep en de professionals. Vanuit de doelgroep zien we een duidelijke behoefte aan ontmoeting. Zowel ouders, kinderen en jongeren willen met elkaar in verbinding staan. Het faciliteren daarvan en de ruimte bieden om dat mogelijk te maken kan beter.

Overige punten die vooral vanuit professionals naar voren komen zijn:

- Vroege signalering nog niet optimaal;
- Samenwerking gaat niet vanzelf;
- Te weinig contact met voortgezet onderwijs;
- Nog te weinig integraliteit;
- Specialistische jeugdhulp nog steeds nodig.

De komende vier jaar willen we naast het voortzetten van de verworvenheden aandacht blijven geven aan goede samenwerking tussen OK-coaches (ouder- en kindcoaches), de jeugdgezondheidszorg, kinderopvang, peuterspeelzalen, (passend) onderwijs, het Brede Hoed Netwerk en het Brede Hoed Team, maar ook met artsen en de zorgverzekeraars. Dit zijn geen nieuwe thema's, maar is veelal voortzetting van huidig beleid.

Voor de komende 4 jaar zijn 6 prioriteiten benoemd. Aan de prioriteiten zijn richtinggevende doelen en indicatoren gekoppeld en wordt aangegeven hoe wordt gemonitord.

Prioriteit 1: We gaan opnieuw investeren in signalering

Komende jaren gaan we in Diemen opnieuw investeren in signalering. Dat doen we door professionals en vrijwilligers hierin te trainen. Zo krijgen we tijdig zicht op kinderen en jongeren die extra ondersteuning nodig hebben en kunnen we zwaardere zorg voorkomen.

Prioriteit 2: We gaan kwetsbare overgangsmomenten soepeler maken

We gaan voor kinderen en jongeren uit Diemen (en voor zorg op het voortgezet onderwijs met Amsterdam en de Gooi en Vechtstreek) sluitende afspraken maken met alle betrokken partijen over overgangssituaties voor kinderen van 0 tot 23 jaar. Daarbij ligt de nadruk op de overgang voor kinderen in kwetsbare situaties.

Prioriteit 3: We breiden het preventieve aanbod en de ambulante ondersteuning uit

We zorgen voor een breder aanbod aan preventieve voorzieningen dat aansluit bij veel voorkomende problemen van kinderen en jongeren. Daarnaast breiden we de ambulante ondersteuning uit zodat ze

eerder de juiste ondersteuning krijgen. Er blijft altijd specialistische jeugdhulp nodig en daar zorgen we dan ook voor.

Prioriteit 4: We zorgen voor effectieve samenhang

Diemen wil de zorg rondom kinderen en jongeren en het gezin in samenhang uitvoeren. Zo ontstaan mogelijkheden om gezinnen echt te ondersteunen bij het oplossen van problemen. Het gaat daarbij niet alleen om samenwerking tussen professionals maar ook om samenwerking binnen de gemeentelijke organisatie zoals bijvoorbeeld de Wmo, sociale zaken, jeugd, onderwijs en wonen.

Prioriteit 5: Er komt meer ruimte voor participatie van kinderen en jongeren

We vinden het belangrijk dat kinderen en jongeren in Diemen opgroeien tot zelfstandige volwassenen die hun weg weten te vinden in de maatschappij. We vinden het ook belangrijk dat ze meedoen, dat we ze goed bereiken en kunnen toeleiden naar Diemens aanbod, maar ook dat ze een stem hebben in het beleid en de uitvoering. We verliezen het contact met jongeren vanaf de periode van het voortgezet onderwijs. Veel tijdbesteding vindt bijvoorbeeld plaats in Amsterdam, terwijl aangegeven wordt dat er behoefte is aan lokale activiteiten. Het vraagt daarom een extra inspanning om met ze in contact te komen. Daarom gaan we meer ruimte geven aan hun inbreng. Ook gaan we ze stimuleren om zelf activiteiten op te pakken.

Prioriteit 6: We organiseren specialistische jeugdhulp dichtbij

De specialistische jeugdhulp is nog niet vraaggericht georganiseerd. Diemen gaat samen met onze partners (regio- gemeenten, aanbieders en verwijzers) het systeem van specialistisch aanbod kantelen zodat de vraag centraal komt te staan.

Aandachtspunten naar aanleiding van de informatieve raadsvergadering:

- LHBT: Het LHBT beleid is door u in het najaar 2017 vastgesteld. In deze nota is opgenomen op welke wijze voorlichting en informatie richting jeugd en jongeren vorm krijgt. Onder andere voorlichting op basisscholen, aandacht voor de activiteiten van het jongerenwerk als het gaat over seksuele geaardheid en genderdiversiteit.
- Interculturaliteit: Uit de gesprekken met ouders en jongeren bleek dat interculturaliteit een punt van aandacht is. In de nota is als uitgangspunt benoemd dat ontwikkelingskansen van alle kinderen en jongeren worden benut waarbij voorzieningen toegankelijk zijn voor iedereen en belemmeringen (zoals bijvoorbeeld culturele afkomst) moeten worden weggelaten. Door professionals is aangegeven dat interculturaliteit vooral aandacht heeft bij de benaderingswijze. Bij de uitvoering van de prioriteiten wordt uitwerking gegeven aan de wijze waarop inwoners met diverse achtergronden worden benaderd.
- Meetbaarheid/monitoring van doelstellingen. In de nota is per prioriteit aangegeven hoe de doelstellingen worden gemonitord. Daarbij is gekozen voor een meer kwalitatieve wijze van monitoring. Dit vanuit de overtuiging dat casusanalyse, klantonderzoeken en gesprekken met professionals/doelgroep meer waarde heeft dan een concentratie op cijfers en registraties. Er zijn wel diverse kwantificeerbare indicatoren benoemd. Daarnaast zullen cijfers en registraties onderdeel zijn van de gesprekken over en analyses van de uitvoering.

Gevolgen en risico's

Financieel

Binnen de bestaande budgetten (gemeentelijke – en rijksmiddelen) is in principe ruimte om de plannen en acties uit de nota te bekostigen.

De integrale jeugdnota gaat inhoudelijk en financieel uit van continuering van beleid en stelt investeren voor in de vorm van de gestelde prioriteiten. Hiermee kan de suggestie worden gewekt dat dat beleidsinzet alleen vermeerdert en er geen keuzes worden gemaakt over 'wat doe je niet'. De jeugdnota gaat uit van een lange termijn effect dat meer preventie, vroegsignalering, integrale ambulante jeugdhulp leidt tot minder specialistische jeugdhulp. Naast de inhoudelijke overtuiging dat dit goed is, betekent het ook een kostenbesparing. Of deze financiële ontwikkeling ook daadwerkelijk zichtbaar wordt, moet over een langere termijn worden gevolgd.

Er is wel een risico op overschrijding op de specialistische jeugdhulp als de verwachte kostenbesparing door de verschuiving van minder specialistisch naar meer ambulante ondersteuning

niet haalbaar blijkt. In zowel 2015 als in 2016 is gebleken dat de middelen voor de jeugdzorg taken niet toereikend zijn voor de bekostiging van alle ingezette jeugdhulp. De uitgaven passen wel binnen de totale uitkering van het sociaal domein, maar vormen ook voor de komende jaren een financieel risico. Mocht dat aan de orde zijn dan zal in dat kader nader bezien moeten worden of en in hoeverre voor de in deze notitie voorgestelde prioriteiten financiële ruimte is.

Juridisch
n.v.t.

Andere risico's?
n.v.t.

Wat merkt de burger van de te nemen beslissing?

Adviesraden

Er is een klankbordgroep opgericht die input heeft geleverd voor deze jeugdnota. De groep is met opzet breed samengesteld met vertegenwoordigers van de Wmo-raad, de jongerenraad, de cliëntenraad participatie, het onderwijs, het preventieve jeugdaanbod, de Gemeentelijke gezondheidsdienst (GGD) en de Stichting Welzijn Diemen (SWD). De klankbordgroep is tevreden met het eindresultaat.

Zowel de Jongerenraad als de Wmo-raad hebben geadviseerd en ingestemd met de nota jeugdbeleid.

Opmerkingen over de uitvoering

Communicatie

Tijdens het ontwikkelen van de nota zijn professionals, ouders, kinderen en jongeren zijn actief geraadpleegd. Deze lijn willen continueren we en gaan via verschillende media en het netwerk ouders, kinderen en jongeren informeren over de jeugdnota en de prioriteiten.

Projectmatig
n.v.t.

Bijlagen

Veilig, gezond en kansrijk opgroeien in Diemen, nota jeugdbeleid 2017 - 2020

Burgemeester en wethouders van Diemen,
de secretaris,
J.D. de Kort

de burgemeester,
E. Boog

Onderwerp: Nota jeugdbeleid 2017 - 2020
17-35

De gemeenteraad van Diemen in vergadering bijeen,

Gelet op de voordracht van het college d.d. 16 mei 2017

Besluit

in te stemmen met de nota jeugdbeleid 2017 - 2020

Aldus besloten tijdens de gemeenteraadsvergadering van 6 juli 2017,

De voorzitter,

De griffier,